UCHWAŁA Nr XXVI/186/2020
RADY MIEJSKIEJ w ŻELECHOWIE
z dnia 30 grudnia 2020 roku

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Żelechów na rok 2021.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 713 z późn. zm.) w związku z art 41 ust 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.) uchwala się co następuje:

§ 1.

Uchwala się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Żelechów na rok 2021" stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Żelechowa.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Żelechowie
Daniel Kocielnik

Załącznik
do Uchwały Nr XXVI/186/2020
Rady Miejskiej w Żelechowie
z dnia 30 grudnia 2020 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE ŻELECHÓW NA ROK 2021

Obowiązek corocznego uchwalania Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika wprost z art. 4^1 ustawy z dnia 26 października 1982 r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.).
W realizacji zadań zawartych w Programie szczególne zastosowanie mają następujące akty prawne:

1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218),
2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050),
3) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.),
4) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821),
5) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.),
6) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876),
7) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685).

W Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określona została polityka władz lokalnych wobec występujących problemów alkoholowych. Dokument ten stanowi kontynuację prowadzonych zadań w 2020 roku. Program uwzględnia zasoby lokalnego środowiska, a celem jego realizatorów jest doskonalenie i rozwijanie lokalnego systemu rozwiązywania problemów alkoholowy.

„Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowania narastania jej objawów i szkód zdrowotnych z nią związanych. W świetle nowoczesnej wiedzy uzależnienie od alkoholu jest chorobą wieloczynnikową, bio-psycho-społeczną, uszkadzającą funkcjonowanie człowieka w sferze somatycznej, psychologicznej, społecznej i duchowej" (Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). Problemy wynikające z picia alkoholu oraz stosowania środków uzależniających stanowią obecnie jedną z ważniejszych kwestii społecznych. Zjawiska te mają bowiem istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego, ogólny stan zdrowia Polaków, zdolność do konkurencji na wymagającym rynku pracy, a także na relacje interpersonalne w środowisku rodzinnym. Według Światowej Organizacji Zdrowia, alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Większe ryzyko niesie za sobą palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek ze spożywaniem alkoholu. Szkody wynikające z jego nadużywania występują w bardzo różnych obszarach polskiej rzeczywistości. Nie można ich uniknąć, ale można zmniejszyć ich rozmiary i dotkliwość. Picie alkoholu w dalszym ciągu postrzegane jest jako swoisty sposób na życie, na rozwiązywanie problemów. Należy stwierdzić, że alkohol we wszystkich jego postaciach jest łatwo dostępny i nie ma problemu z jego nabyciem. Istotny jest również fakt nasilania się zjawiska systematycznego picia oraz zwiększenia picia wśród młodzieży, jak również ścisły związek między wczesną inicjacją

alkoholową a spożywaniem dużych ilości alkoholu, zażywania narkotyków i przestępczością. Problem uzależnienia od alkoholu jest znaczący zarówno w skali kraju, jak również w wymiarze lokalnym i regionalnym.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. To właśnie gmina ma przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu. Po kilku latach funkcjonowania znowelizowanej ustawy i realizowania kolejnych programów profilaktyki nadszedł czas na zmiany ku lepszym rozwiązaniom, rozwiązaniom miejmy nadzieję bardziej skutecznym. W obecnej dobie nie zastanawiamy się już, czy warto pomagać, osobom, rodzinom z problemem alkoholowym a szczególnie dzieciom z rodzin dotkniętych chorobą alkoholową, ale jak to robić szybciej, skuteczniej, efektywniej. Pomagać to znaczy minimalizować skutki alkoholizmu, ale pomagać to przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową, jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Pomagać to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne „podpieranie się" substancjami uzależniającymi. Uczyć umiejętności mówienia „nie" w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia.

Alkoholizm czy nikotynizm to choroba, która rozwija się latami, niepostrzeżenie. Skutki uzależnień nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych czy psychicznej degradacji samego alkoholika, one dotykają wszystkich osób, które żyją, pracują czy przyjaźnią się z uzależnionym. Zgodnie z rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, działaniami objąć należy jak najszerszą współpracą organów samorządu terytorialnego, wychowawców, nauczycieli, rodziców oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Interdyscyplinarnego.

Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Rozpoznawanie problemów alkoholowych na terenie miasta i gminy Żelechów.
2. Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych, w tym szczególnie związanych z przemocą domową.
3. Zapobieganie powstaniu nowych problemów alkoholowych na terenie gminy, szczególnie wśród dzieci i młodzieży szkolnej.
4. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi problemami.
5. Zainicjowanie długofalowego procesu edukacji społecznej polegającego na dostarczaniu fachowej wiedzy podmiotom zainteresowanym tematem zagrożeń i uwrażliwienia na wczesne oznaki uzależnienia oraz informowanie o dostępnych formach pomocy.
6. Wydłużenie życia w zdrowiu ludności, poprawa jakości ich życia związane ze zdrowiem oraz ograniczenie społecznych nierówności w zdrowiu.
7. Stworzenie spójnego systemu przeciwdziałania poprzez nawiązanie współpracy różnych instytucji oraz organizacji społecznych między innymi w celu realizacji programów edukacji zdrowotnej, zmierzających do modyfikowania stylu życia, propagowania zdrowia psychicznego, kondycji fizycznej, zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu, narkotyków i innych używek szczególnie wśród dzieci i młodzieży.
8. Wypracowanie wśród dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych racjonalnych postaw wobec alkoholu i innych substancji uzależniających poprzez wdrażanie i realizację programów profilaktycznych.

Realizatorzy Programu

Głównym wykonawcą Programu będzie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z:

1. Szkoły,
2. Klub Sportowy,
3. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
4. Zespół Interdyscyplinarny
5. Posterunek Policji,
6. Miejsko Gminny Ośrodek Kultury,
7. Niepubliczne Przychodnie,
8. Parafia i inne instytucje, którym zlecane będą zadania Programu.

Zadania programu

1. **Ograniczenie dostępności alkoholu i ustalenie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontrolę przestrzegania zasad sprzedaży (poprzez realizację podjętych uchwał).**
   1) Współpraca z Komisariatem Policji w zakresie przestrzegania przez sprzedawców zasad sprzedaży napojów alkoholowych.
   2) Kontrola punktów sprzedaży w zakresie przestrzegania prawa przez członków GKRPA.
   3) Opiniowanie przez GKRPA wniosków dotyczących wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. **Wspieranie finansowe instytucji i organizacji w zakresie profilaktyki oraz pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu, współpraca z Poradnią Uzależnień w Garwolinie, nawiązanie współpracy z instytucjami, organizacjami, zajmującymi się alkoholizmem.**
   1) Udzielanie pomocy organizacyjnej i materialnej instytucjom i organizacjom społecznym działających na rzecz ochrony zdrowia oraz stwarzających szanse powrotu osób uzależnionych do normalnego trybu życia.
   2) Współpraca z policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych.
   3) Organizowanie szkoleń dla przedstawicieli placówek i instytucji włączonych w system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz przeciwdziałania uzależnieniom.

3. **Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej, prawnej i materialnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.**
   1) Współpraca z Komisariatem Policji, z Miejsko Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy w Rodzinie, Sądem Rejonowym, Parafią rzymsko – katolicką i Caritas Polska.
   2) Prowadzenie zajęć profilaktycznych, socjoterapeutycznych i wychowawczych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.
   3) Organizowanie letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i rodzin o niskim dochodzie.
   4) Finansowanie posiłków w szkołach dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

5) Podjęcie wspólnych działań służb, instytucji stosujących procedury „Niebieskiej Karty" szczególnie z Zespołem Interdyscyplinarnym.
6) Prowadzenie działalności edukacyjno – terapeutycznej poprzez uruchomienie Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi i przeciwdziałania narkomanii, udzielanie informacji dotyczących możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.
7) Kierowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych spraw do sądu o przymusowe leczenie w celu wydawania orzeczeń o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu osób, które odmówiły dobrowolnego leczenia.
8) Współpraca z biegłym sądowym w orzecznictwie uzależnienia od alkoholu (pokrycie kosztów wydania opinii biegłych).
9) Działania ukierunkowane na ograniczenie skutków przemocy i jej przeciwdziałanie,
10) Prowadzenie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w szkołach i placówkach systemu oświaty.

4. **Prowadzenie działalności edukacyjnej i profilaktycznej w zakresie uzależnień od alkoholu, rozwiązania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie dla uczniów szkół.**
   1) Realizacja programu „Razem bezpieczniej" zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego w Gminie.
   2) Realizacja Szkolnych Programów Profilaktycznych w szkołach podstawowych na terenie miasta i gminy.
   3) Wspieranie programu profilaktyki przeciwalkoholowej dla młodzieży miasta i gminy Żelechów zagrożonej wystąpieniem problemów alkoholowych pt. „Zagraj o trzeźwy umysł. Lepszy set niż setka".
   4) Organizowanie szkoleń i prelekcji dla nauczycieli w dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
   5) Zorganizowanie przedstawień teatralnych dla dzieci i młodzieży z zakresu profilaktyki uzależnień.
   6) Wspieranie finansowe działalności profilaktycznej w szkołach poprzez zakup materiałów do prowadzenia zajęć profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą, zakup fachowej literatury, broszur i ulotek oraz innych form służących oddziaływaniu informacyjnemu i profilaktycznemu.
   7) Organizowanie konkursów szkolnych i gminnych dotyczących profilaktyki uzależnień.
   8) Udział w kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień i rozwiązywaniem problemów społecznych związanych z uzależnieniami.
   9) Upowszechnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych o tematyce antyalkoholowej i antynarkotykowej – plakaty, ulotki, informatory, filmy fabularyzowane na DVD.
   10) Organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży.
   11) Zorganizowanie spotkania „Mikołajkowego" z paczkami dla dzieci.
   12) Kreowanie i propagowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia wśród dzieci i młodzieży w ramach prowadzonej edukacji zdrowotnej w placówkach oświatowych gminy.
   13) Promowanie zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu i innych używek oraz różnych form aktywnego spędzania czasu wolnego poprzez organizowanie imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży.

14) Tworzenie warunków do powstania alternatywnych miejsc spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz zakupu sprzętu sportowego.
15) Pogadanki edukacyjne prowadzone przez członków GKRPA i Zespołu Interdyscyplinarnego dla rodziców, uczniów, nauczycieli na terenie szkół Gminy Żelechów.

5. **Popieranie działalności rozrywkowej, artystycznej i sportowej i innych form, które kształtowałyby normy obyczajowe oraz styl życia z duchem trzeźwości.**
   1) Dofinansowanie imprez z elementami działań profilaktycznych organizowanych przez Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury.
   2) Wspieranie lokalnych organizacji pozarządowych i stowarzyszeń w promowaniu zdrowego stylu życia i propagowaniu profilaktyki uzależnień.
   3) Dofinansowanie imprez sportowych promujących zdrowy styl życia i aktywne spędzanie czasu wolnego.
   4) Wspomaganie grupy AA „Feniks" w Żelechowie w realizacji działań. motywujących do terapii i propagowaniu postaw trzeźwościowych.

6. **Stan zasobów gminy umożliwiający prowadzenie działalności profilaktycznej i realizację programów profilaktycznych.**
   1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pełni funkcję doradczą i opiniującą przy opracowaniu i realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, rozpatruje wnioski o dotację dla podmiotów realizujących gminny program, kontroluje przestrzeganie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta i gminy, podejmuje działania zmierzające do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu, motywuje osoby do podjęcia leczenia odwykowego, udziela informacji o sposobie i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych. Udostępnia za zgodą osób pracujących na programie „12 kroków AA i ALANON" numery telefonów i kontaktuje ze sobą osoby zainteresowane leczeniem.
   2) Placówki oświatowe tj. szkoły prowadzą działalność informacyjną, edukacyjną dla dzieci i młodzieży a także dla nauczycieli i rodziców, realizują Szkolny Program Profilaktyki, czyli całokształt działań profilaktycznych (profilaktyka pierwszorzędowa).
   3) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej koordynuje pomoc udzielaną rodzinom osób z problemem uzależnień.
   4) Komisariat Policji – pełni funkcję ochrony przed przemocą w rodzinie oraz egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych.
   5) Miejsko Gminny Ośrodek Kultury, Hala Sportowa przy Szkole Podstawowej w Żelechowie i Klub Sportowy „Sęp" prowadzi działalność rozrywkową, artystyczną i sportową celem zagospodarowania aktywnie czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz rozwijaniu zainteresowań i talentów. Propagowanie zdrowego stylu życia.

Finansowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania niniejszego Programu będą finansowane ze środków pochodzących z opłat za wydawane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz innych środków budżetowych przeznaczonych na ten cel.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie za udział w posiedzeniach komisji w wysokości 120,00 złotych, natomiast przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 250,00 zł
2. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje zwrot kosztów podróży służbowych, na zasadach dotyczących pracowników Urzędu Miejskiego w Żelechowie.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Żelechowie
Daniel Kocielnik